

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Michal Čerňanský
Téma práce:	Problematika přímých daní
Rozsah práce:	74 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	1.12.2010

1. Aktuálnost (novost) tématu

Toto téma je zpracováváno jako téma diplomové práce poměrně často, zejména daně z příjmů jsou velmi častým tématem diplomových prací. Je ale nutné připustit, že téma přímých daní a opět zejména daní z příjmu je oblastí legislativy, která se velmi často mění. Výběr tohoto tématu mám obecně za správný, jedná se o téma aktuální, vhodné pro zpracování jako téma diplomové práce.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Toto téma vyžaduje znalosti finančního a daňového práva. Informace nutné a vhodné pro zpracování této práce jsou lehce dostupné. Existuje dostatek české i zahraniční odborné literatury, kterou je možné pro zpracování této diplomové práce použít informace jsou tedy lehce dostupné. Diplomant se ve své práci nezmiňuje o metodách vědecké práce, které hodlá pro vypracování diplomové práce použít, mám za to, že se jedná o metodu analýzy a komparace.

3. Formální a systematické členění práce

Tato diplomová práce má 74 stran vlastního textu, dalších několik stran je tvořeno přílohou složenou z několika formulářů, které se vztahují k přímým daním. Tyto přílohy jsou sice zajímavé, nicméně nikoli nezbytné.

Systematika práce je dosti nepřehledná, neboť má vysoký počet kapitol (celkem 22 kapitol), mezi něž diplomant dosti nepochopitelně řadí i obsah, seznam klíčových slov či zkratky.

Vlastní kapitoly práce jsou tyto: 4) Úvod, 5) Pojem daně, 6) Funkce daní, 7) Daňový systém a daňová soustava, 8) Druhy a třídění daní, 9) Historie a vývoj daní, 10) Pojem přímých daní, 11) Vývoj přímých daní a jejich právní úprava na území ČR v letech 1945 až 1989, 12) Vývoj přímých daní a jejich právní úprava na území ČR po roce 1989, 13) Daň z příjmů fyzických osob, 14) Vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob, 15) Daň z příjmů právnických osob, 16) Komparace sazeb z příjmu právnických osob v zemích EU, 17) Budoucí perspektivy zdaňování příjmů a úvahy de ferenda o nové právní úpravě, 18) problematika přímých daní na úrovni Evropské unie, 19) Rovná daň versus daňová progresse, 20) Daňová problematika v perspektivách sociálního státu, 21) problematika přímých daní v Německu, 22) Závěr.

Systematika práce je právě pro takto vysoký počet kapitol

Takto vysoký počet kapitol není obvyklý a práce je dosti nepřehledná, zcela jistě by práci prospěl nižší počet hlavních kapitol a systematizace práce spíše do podkapitol.

Práci doplňují české a anglické resumé, kterými práce nezvykle začíná. Dále se v práci nacházejí grafy a seznam použitých zdrojů.

4. Vyjádření k práci

Nevýhodou pojetí této práce je akceptace širokého tématu, které neumožňuje zabývat se problematikou v uspokojivé hloubce. Většina práce je dosti povrchně zpracována,

diplomant nezachází do hloubky tématu. Proto již z tohoto pohledu není možné práci hodnotit dobře.

Práce je sice rozsáhlá, nicméně některé kapitoly považuji za příliš odtažité od tématu, proto se domnívám, že by tyto kapitoly mohly být vypuštěny a práce fakticky zkrácena. Za nadbytečné považuji zejména historické části.

V negativním slova smyslu mě zaujaly již některé názvy kapitol. Diplomant zcela jistě srovnával sazby daní z příjmu, nikoli „sazby z příjmu“ (kap. 16), také jistě měl na mysli úvahy de lege ferenda, nikoli „de ferenda“ (kap. 17).

Z připomínek k práci mohu uvést:

V tabulce na str. 26 mi není zřejmé, co označuje zelená čára v grafu, diplomant to nikde nevysvětluje, také zdroj informací či celého grafu není dostatečně určitý.

Diplomant formuluje text často nepřesně. Např. na str.36 se nejedná „o osoby s trvalým bydlištěm“, ale dle textu zákona o „bydliště“. Pokud diplomant píše, že poplatníkem DPFO jsou „fyzické osoby či osoby samostatně výdělečně činné“, vyplývá z toho textu, že osoby samostatně výdělečně činné nejsou fyzickými osobami, pokud mezi těmito skupinami má existovat rozdíl.

Pokud diplomant na str. 40 píše o bezpodílovém spoluvlastnictví manželů, je nutné upozornit, že tento typ vlastnictví je již několik let překonán.

Na str. 41 pak konstruuje nutnost odečíst výdaje od příjmů, přitom se jedná jen o možnost poplatníka. Na téže straně pak uvádí procenta výdajů, která bylo možné uplatnit v roce 2009, tedy úpravu dosti neaktuální.

Na str. 42 diplomant opět nepřesně užívá pojmu „přeplatek“ u daňového zvýhodnění na vyživované dítě.

Nemohu souhlasit, že byla v ČR zavedena rovná daň, jak diplomant uvádí ve svém nadpisu. Pokud diplomant uvádí, že je zde zavedena „rovná sazba daně“, je nezbytné zdůraznit, že se jedná o sazbu daně jen u daně z příjmů fyzických osob. (str. 66)

Není správný závěr diplomanta, že „s rostoucím příjmem se zvyšuje efektivní zdanění“ (str. 67), neboť tento závěr nebere v úvahu limity na sociální odvody, které mají v ČR velmi silný daňový charakter.

V takovýchto připomínkách by bylo možno pokračovat.

Z formálního hlediska je například možné připomenout, že seznam použité literatury má být seřazen abecedně, že zdroje uvedené v seznamu použitých zdrojů informací by se měly nacházet i v poznámkách pod čarou atd.

Dále pak považuji komparaci provedenou v kapitole 16 za opravdu povrchní a nijak přínosnou.

S ohledem na všechny tyto připomínky (a další, které nezmiňuji, neboť by to byl delší seznam) nemohu hodnotit práci lepším stupněm, než činím níže.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíle práce vymezené diplomantem byly dosaženy.
Samostatnost při zpracování tématu	Diplomant zpracoval práci na obvyklé téma a to nijak novým způsobem.
Logická stavba práce	Struktura práce je poznamenána vysokým počtem hlavních kapitol, který ji činí nepřehlednou. Systematika by měla být lepší.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Diplomant zdroje, které uvádí v seznamu na závěr práce, nepoužívá v práci samotné (přinejmenším je necituje).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je povrchní, práce je spíše popisného charakteru.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je vcelku dobrá. Práce je doplněna o mnoho grafů.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň je dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- 1) Jak diplomant hodnotí možnost harmonizace přímých daní v Evropské unii, zejména daní z příjmů fyzických a právnických osob?
- 2) Z jakého důvodu navrhuje diplomant zavedení 3 sazeb daně při zachování konceptu superhrubé mzdy a 4 sazeb daně při konceptu hrubé mzdy? Jaký vliv má superhrubá/hrubá mzda na právě 3/4 sazby daně? (str. 63)
- 3) Z čeho plyne diplomantův závěr, že zavedení zvláštního zdanění bank může eliminovat fiskální náklady členských států na sanaci bankovních systémů? (str. 65)

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Tuto diplomovou práci hodnotím stupněm „dobře“.

V Praze dne 3.1.2011

JUDr. Michael Kohajda, Ph.D.
oponent diplomové práce